

Uzasadnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Chrzypsko Wielkie na lata 2023-2030”

zgodnie z kryteriami ujętymi w art. 49 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j.Dz.U. z 2023r. poz. 1094):

- 1) Charakter działań przewidzianych w dokumencie strategii.
  - a) Działania objęte przedmiotowym opracowaniem mają charakter lokalny, gdyż będą realizowane w granicach administracyjnych jednej gminy i nie wywierają znaczącego negatywnego wpływu na obszary chronione. Dokument w sposób ogólny określa przedsięwzięcia do realizacji wskazując cel główny strategiczny, który ma zostać zrealizowany poprzez osiągnięcie celów szczegółowych w oparciu o wyznaczone kierunki działań. Proponowane w strategii działania zostały przedstawione w sposób kierunkowy, a przeważająca część ma charakter nie inwestycyjny. Są to działania w zakresie poprawy warunków edukacyjnych dzieci, warunków opiekuńczych dla seniorów, jakości promocji i marketingu gminy oraz tworzenie sieciowanego produktu turystycznego i dalszy rozwój ładu przestrzenno-środowiskowego gminy. Potencjalne działania wynikające z wyznaczonych celów na terenie gminy Chrzypsko Wielkie będą dotyczyły działań, które nie powinny być kwalifikowane jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Cele zapisane w strategii nie wyznaczają lokalizacji, czasu realizacji, szczegółowego zakresu, technologii, parametrów dla wykonania potencjalnych przedsięwzięć mogących powodować prawdopodobieństwo zagrożenia dla środowiska. Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia, które będą kwalifikowały się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko będą wymagały przeprowadzenia indywidualnych postępowań administracyjnych mających na celu określenie warunków ich realizacji (budowa/rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnych, ujęć wody, budowa/przebudowa dróg). Nasza strategia ma proekologiczny charakter, a potencjalne przedsięwzięcia realizujące cele zawarte w projekcie powinny przyczynić się do rozwiązania problemów i poprawy stanu środowiska oraz życia mieszkańców gminy.
  - b) Powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach zostały wskazane w dokumencie na str. 62-64 (Zgodność z aktami prawnymi wyższego rzędu). Strategia wykazuje zatem zgodność z dokumentami na poziomie krajowym, regionalnym i subregionalnym (dla których przeprowadzono procedurę oceny oddziaływania na środowisko) oraz ponadpaństwowym.
  - c) Przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska (str. 62 Zgodność z aktami prawnymi wyższego rzędu). Realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Projektowany Model struktury funkcjonalno-przestrzennej w Strategii nie powoduje naruszeń w zakresie ochrony obszarów Natura 2000, a wręcz przeciwnie - w strategii przewidziano w szczególności:
    - Zwarte obszary szczególnej ochrony bioróżnorodności lub regeneracji ekosystemowej - obszary, na których pokrywa się ochrona siedliskowa i ptasia w

ramach Natura 2000 tj. okolice obrębów Białokosz i Łężce; jak również inne obszary wskazane jako cenne przyrodniczo w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, przyjętym uchwałą Rady Gminy z 30.11.2022 r. [występuje spójność dokumentów w tym zakresie];

- Ochronę gruntów rolnych o szczególnej przydatności tj. klasy III lub wyższej - obszary produkcji rolnej i pokrewnej, wykluczone z zabudowy innej niż zagrodowa i związana z produkcją rolną [spójność dokumentu z obowiązującym Studium w tym zakresie]
- Cele środowiskowe związane z poprawą gospodarki wodno-ściekowej (ochroną wód i gleby) poprzez zwiększenie dostępu do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na obszarze Gminy;
- Obszary potencjalnej rewitalizacji, które częściowo pokrywają się z miejscami zdiagnozowanymi jako podlegające presji środowiskowej lub cechujące się chaosem przestrzennym - pozytywny wpływ na osiągnięcie ładu przestrzennego i ochrony powierzchni ziemi;
- Cele przestrzenne związane z poprawą ładu przestrzennego poprzez dążenie do opracowywania nowych planów zagospodarowania w szczególności na obszarach, na których Gmina zdiagnozowała uprzednio, że obowiązujące MPZP nie są zgodne z obecnymi przepisami prawa.

W pozostałym zakresie projekt dokumentu nie odnosi się do środowiska naturalnego i nie narusza w żaden sposób form ochrony przyrody występujących na obszarze Gminy Chrzypsko Wielkie.

- d) Powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska: W części diagnostycznej oraz w Analizie SWOT dokument wykazuje powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska. Strategia wskazuje, że walory przyrodnicze i krajobrazowe są istotnym atutem gminy, jednocześnie należy przeciwdziałać zagrożeniom związanym z potencjalnym zanieczyszczeniem środowiska, w tym np. rosnącej liczbie odpadów komunalnych. Zaproponowane w strategii cele i kierunki interwencji powinny posłużyć do tworzenia warunków dla takich zachowań ogółu społeczeństwa, które polegać będą w pierwszej kolejności na niepogarszaniu stanu środowiska, a następnie na jego poprawie. Realizacja wytyczonych celów powinna spowodować zrównoważony rozwój gospodarczy, polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego.

2) Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko.

Określając rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko należy stwierdzić, że wskazane kierunki działań należą do rodzaju przedsięwzięć niewielkiej skali oraz niewpływających negatywnie na środowisko. Wszystkie przedsięwzięcia w postaci kierunków działań mają charakter lokalny ograniczony do granic gminy Chrzypsko Wielkie.

- a) Prawdopodobieństwa wystąpienia oddziaływań negatywnych jest niewielkie. Realizacja poszczególnych kierunków działań jest planowana jako krótkotrwała. Będą to działania wyłącznie o zasięgu lokalnym o mało znaczących uciążliwościach (głównie spowodowanych etapem budowlanym). Wszelkie uciążliwości mają odwracalne skutki oddziaływania, które będą zakończone wraz z realizacją poszczególnych inwestycji. Przedsięwzięcia nie będą miały negatywnych skutków dla obszarów chronionych, tym Natura 2000, Sierakowski Park Krajobrazowy, Puszcza Notecka PLB300015, Wspólnota Ostoja Międzychodzko-Sierakowska PLH300032. Do zadań planowanych do realizacji, które mogą okresowo negatywnie oddziaływać na środowisko (głównie na etapie budowy), należą przede wszystkim inwestycje w zakresie infrastruktury

drogowej oraz gospodarki wodno-kanalizacyjnej. Negatywne oddziaływanie ww. inwestycji na środowisko można będzie jednak ograniczyć poprzez przemyślany wybór lokalizacji oraz odpowiedni dobór rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych. Należy wziąć też pod uwagę, że ustalenia przedmiotowego projektu dokumentu w dłuższej perspektywie przyczynią się do poprawy stanu środowiska, którego elementy zostały zdegradowane oraz spowodują wyeliminowanie zagrożeń dla zdrowia i życia ludzkiego.

- b) Prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych jest nikłe – bliskie zeru. Nie przewiduje się realizacji żadnych kierunków działań, które mogłyby powodować występowanie oddziaływań niniejszego rodzaju. Ogólne ustalenia dokumentu wskazują, że ich realizacja nie powinna wpłynąć na pogorszenie stanu środowiska na obszarze gminy, ani jej otoczenia. Eksploatacja i realizacja założonych inwestycji nie będzie powodować występowania skumulowanego oddziaływania na środowisko.
  - c) Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska jest również nikłe. Z uwagi na charakter zaplanowanych działań nie przewiduje się realizacji projektów mogących trwale wywoływać skutki negatywne dla zdrowia ludzi lub zagrożenia środowiska.
- 3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

a) Obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów, jakości środowiska lub intensywne wykorzystywanie terenu: na terenie gminy Chrzypsko Wielkie znajduje się Sierakowski Park Krajobrazowy, obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Notecka PLB300015 oraz obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostroja Międzychodzko-Sierakowska PLH300032. Jednak obowiązek uzgadniania wszelkich prac inwestycyjnych z powołanymi do tego celu organami i instytucjami państwowymi, eliminuje wystąpienie negatywnego wpływu planowanych przedsięwzięć na dziedzictwo kulturowe.

b) Formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym: w kilku miejscowościach gminy występują obiekty wpisane do zabytków architektury. Na terenie gminy zewidencjonowano ponad 700 stanowisk archeologicznych znajdujących się pod stałą ochroną Konserwatora Zabytków Archeologicznych. Poza tym w gminie istnieje 16 pomników przyrody ożywionej z gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur* L.), w tym 15 szt. w Śródce i 1 szt. buk pospolity (*Fagus sylvatica* L.) w Białokoszu.

Wymienione w dokumencie planowane do realizacji w przyszłości inwestycje nie wpłyną w negatywny sposób na stan środowiska naturalnego.

Analizując zapisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, należy stwierdzić, że strategia nie określa ram dla takich przedsięwzięć wymienionych w § 2 rozporządzenia, a jedynie wybrane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko wskazane w § 3 (jak np. budowa/przebudowa dróg, budowa/przebudowa ujęć wody czy też budowa/przebudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej). Każdy projekt potencjalnie ingerujący w środowisko, przed etapem realizacyjnym będzie poddany odpowiedniej procedurze weryfikacyjnej. Warto również zaznaczyć, że inwestycje realizujące założenia

strategii będą oddziaływać pozytywnie na środowisko i ludzi (kanalizacja – ograniczenie zanieczyszczeń gruntu, wód gruntowych, wodociągi – ograniczenie nieopomiarowanego poboru, drogi – bezpieczeństwo ludzi, ograniczenie hałasu, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych).

mgr inż. Edward Ziólek